

TEEAJA

AUGUST 2022

Elanike arv seisuga 31.07.2022 on 5709 inimest.

Resto Valge Pärl.

Aigar Sambla, Lotte kohvik.

Kristeli Lauda kohvik.

Viru-Nigula valla kodukohvikute päev 2022

30. juulil toimus juba viienda korda Viru-Nigula vallas kodukohvikute päev. Seekord oli kokku 11 kohvikut, mida sai valla eri paigus külastada. Ajalehe toimetuse intervjueris nendest viit: Kunda Loode tänava kodukohvikut (Aivo Mirka), Kristeli Lauda kohvikut (Kristel Allikmäe), Restot Valge Pärl (Laure Nõmme), Lotte kohvikut (Aigar Sambla) ja Rannu Külamaja kohvikut (Ülle Lillepea).

Mitmendat korda te kodukohvikute päeval oma kohvikuga osalesite?

Loode tänava kodukohvik: Tegime esimest korda.

Kristeli Lauda kohvik: Vot see on keeruline küsimus, kuna olen eelnevalt teises kohas elades võtnud osa meie valla kohvikute päevast ja siis Rannu Külamajas aidanud teha kohvikut. Seekord teen enda, Kristeli Lauda kohvikut.

Rannu Külamaja kohvik: Meie osalesime juba neljas kord.

Resto Valge Pärl: See suvi oli kolmas kord.

Lotte kohvik: Meile oli see nüüd neljas aasta, kui mälu ei peta. Kunagi vanemad alustasid ning ülejäänud pere ning sugulased on vaikselt kampa lõõnud. Sellest on saanud meie jaoks iga-aastane nii-öelda suurüritus.

Mis ajendas teid kodukohvikute päeval osalema?

Loode tänava kodukohvik: Nooremale tütrele meeldib küpsetada, lõpetas sel aastal töö kõrvalt kondiiter-pagari eriala Tartus, nii et miks mitte. Idee oli minu ja teised tulid rõõmuga kaasa. Ilm oli ilus ja rahvast käis palju.

Kristeli Lauda kohvik: Mis mind ajendab midagi tegema? Olen vist üdini loomeinimene ja kui kuskil midagi loomingulist teha saab, siis seda ma ka teen. Olen endale lauda taha mõnusa istumiskoha sisse seadnud. Ühel hetkel piiksusid laudas tibud, keda peab kindlasti inimestele näitama, sest nad on üliarmsad, siis polnud kahtlustki, et tuleb teha enda kohvik.

Ja küpsetamine-vaaritamise meeldib mulle ka.

Rannu Külamaja kohvik: Varasem kogemus oli eeskujuks.

Resto Valge Pärl: Käisime ühel suvel lähikonnas kodukohvikus ja mõtlesime, et selline kodukohvik on tegelikult puudu, kuhu ise tahaks väga hea meelega minna - selline veidi restoranilik ja väljapeetum, riidest salvrätide ja päris lauanõudega. Lisaks on meil kodu aastate jooksul väga mõnusaks kohaks vormitud ja tahame seda teistega veidi jagada. Ja loomulikult oli oluliseks eelduseks ka see, et meile meeldib süüa teha. Oleme värskes käsitööpasta suured fännid.

Lotte kohvik: Eks see esimene kord oli kindlasti suhteliselt raske - kogu asja korraldamine ning läbi mõtlemine, et mis ja kuidas. Tollal aga nägime, et kui lahe ja toredaid inimesi kokku toov üritus see on,

siis tekkis juba nagu väike pisik. Klientide kiidusõnad aitavad kindlasti väga palju kaasa, et tekiks jälle soov kohvikutepäevast osa võtta. Peab ära mainima, et tänu ema vennale Arminile leiab iga-aastasest menüüst uusi väljakutseid ning enneolematuid maitseelamusi.

Kas oli mõni toit teie menüüs, mis osutus eriti menukaks?

Loode tänava kodukohvik: Hästi menukad olid koogid: porgandikook, Vana Tallinna kook, jogurtikook virsikutega, mustsõstrakook. Aga ka kartulisalat, pannipitsa ja fritüüritud hiidkrevetid kastmega. Muidugi panna cotta koduste vaarikatega „hävitati“ kahe tunniga. See on küllaltki suur ettevõtmine, aga tasus sellegipoolest ära.

Kristeli Lauda kohvik: Pitsa on alati esimene asi, mis pintslisse pannakse, muidugi lisaks kodune kartulisalat ja sõrnikud. Meil on ka hittsalat, mis valmis Aseri Noortekas, kui Teaduskeskus Ahhaa meie juures teadlaste ööd tegemas käis. Me määrasime erinevate puu- ja juurviljade C-vitamiini sisaldust. Kõik toidud olid puu- ja juurviljadega. Nii sündiski juustu-singi-puuviljasalat. Lapsed olid algses skeptilised, aga nüüdseks on see täielik hitt.

Rannu Külamaja kohvik: Meil on Pavlova kook alati kõikide lemmik ja sellel aastal ka Põhjamere-supp.

Resto Valge Pärl: Mudakook on vist igal aastal kõige suurem menuk

olnud ja ka see aasta polnud erand. Samuti on aasta-aastalt suurenenud huvi šokolaadipasta vastu, mis on üsna eksklusiivne toit ja sellisel kujul seda kindlasti mujalt ei saa.

Mida te ootasite kodukohvikute päeval ja kas ootused täitusid?

Kristeli Lauda kohvik: Tegin kohvikute selleks, et sõpru ja tuttavaid näha ja see õnnestus 100 protsenti. Toidud said ka kõik maha müüdnud. Pean tänama oma last Matthiast ja sõbrannat Moonikat, kelle abita poleks ma seda kohvikut teha suutnud.

Rannu Külamaja kohvik: Päriselt ei olnud nii, nagu meie seda tahtsime teha, aga võis rahule jääda.

Resto Valge Pärl: Ootused kindlasti täitusid, sest peamiseks ootuseks oli see, et meie ise saaks asjaga hästi hakkama ja kliendid oleks rahul. Usume, et see õnnestus. Lotte kohvik: Kohvikute päeval ootasime seda, mida oleme igal aastal oodanud - mõnusat olemist ning uusi väljakutseid. Sest iga kord, kui saab päev õhtusse ning kohvik suletud, langeb pinget ning oleme jälle koos suure perega, kellega muljetada ning väike tänupidu teha.

Kas tunnete, et võiks ka järgmisel aastal osaleda?

Kristeli Lauda kohvik: Kui abilis on, siis miks ka mitte.

Rannu Külamaja kohvik: Osaleda võiks ikka ja alati uute ideedega.

Resto Valge Pärl: Kindlasti on

plaanis osaleda, kui kuupäevad sobivad ja õnnestub restoran mehitada. Leiame, et arenguruumi veel on ja tahaks kindlasti uuesti proovida.

Lotte kohvik: Kindlasti osaleme ka järgmisel aastal! Juba enne selle aasta kohvikutepäeva lõppu tekkisid ideed ja mõtted, mida järgmisel aastal ette võtta.

Millised on teie nõuanded/näpunäited uutele kodukohvikute pidajatele?

Loode tänava kodukohvik: Kes tulevikus proovida tahab, siis julgusti! Karta pole midagi. Kohtumiseni järgmisel aastal!

Kristeli Lauda kohvik: Tehke ära!

Rannu Külamaja kohvik: Uutele tegijatele soovitan võtta menüüsse midagi eripärast ja valikut mitte väga suureks ajada.

Resto Valge Pärl: Tehke oma kohvik enda näo järgi, siis see tuleb kõige loomulikult ja õnnestub kindlasti kõige paremini. Lisaks ei tohi karta äpardumist, vaid tuleks lihtsalt läheneda loovalt ja püüda leida lahendusi. Lõppude lõpuks oleme kõik üldjuhul algajad ja keegi ei peaks ootama perfektsust.

Lotte kohvik: Kui kellelgi on soovi samuti proovida, siis oskame enda poolt vaid julget pealehakkamist soovida. Alguses võib mõte veidi hirmus olla, kuid sellest tuleb üle olla. Hea seltskonna ja lähedaste inimestega tuleb sellest kindlasti midagi vägevat!

NVVT

Art Cafe Aseri rahvamajas

Juba mitu aastat tagasi võttis Aseri rahvamaja kodukohvikute päevast osa. Peale seda oli paus. Mina olen siin suhteliselt uus inimene ega ole kodukohvikute päeval osalenud, mulle tundus see idee huvitav, kolleegid toetasid ja me proovisimegi.

Kuna avasime kohvikute rahvamajas, otsustasime, et rõhutame kultuurilist komponenti. Nii toi-

mus kohvikute raames kontsert, kus esines saksofonimängija Vlady Bystrov (Saksamaalt) ja avasime Dmitri Žukovi maalinäituse „Inimesed ja vormid“. Näituse avamisel sai vaadata, kuidas sünnib kunst, kuidas valgest paberilehest saab elav maailm. Nüüd kutsu- me kõiki näitusele, mis on avatud Aseri rahvamajas.

Kohvikute poole pealt oli inimestele pakutud hea tuju smuuti,

kurgipunš, Pom Collins – alkohoolivaba kokteil granaatõuna- ja lai-

mimahhaga, piparmündi- ja marjateed. Tee juurde pakuti koduseid küpsiseid ja rabarberikooki. Positiivse tagasiside sai meie kurgipunš, mis oli kuuma suvepäeval eriti hea.

Meie ise arvame, et kõik sujus hästi. Kahjuks ei osanud me oodata nii palju külastajaid, seepärast oleme valmis järgmine kord rohkem kooke ja küpsiseid küpsetama. Loodame ka järgmi-

sel aastal kohvikutepäevast osa võtta.

Näpunäited ja nõuanded uutele kodukohvikutele: pole vaja karta, isegi kui te ei ole kokad. Iga tegevuse edu saladus on soov, innustus ja armastus, millega kõike tehakse, siis tuleb ka õnnestumine.

Alevtina Jermakova

Aseri Rahvamaja kultuurikorraldaja

TEADE

Tule vabatahtlikuks seltsiliseks!

Vabatahtlik Seltsiline on 2021. aasta augustis Eesti Külaliskumise Kodukant poolt algatatud projekt „Vabatahtlike kaasamise koostöömudeli rakendamine hoolekandesüsteemi“.

KES ON VABATAHTLIK SELTSILINE JA MIDA TA TEEB?

Sotsiaalse olendina vajab inimene teise inimesega suhtlust ja seltsi. Vabatahtlik seltsiline toetab abivajajaid eakaid oma seltsiks olemisega ja kergemate tegevustega. Ühised tegevused saavad olla näiteks koos olemine ja suhtlemine, jalutuskäigud, telefonis suhtlemine, ühised külastused raamatukokku, lauamängude mängimine, kergematel kodutöödel abistamine jms.

Väga oodatakse seltsilisi ka hoolekodudesse, kuna hoolekodu töötajatel paraku ei jätku iga eaka jaoks piisavalt aega individuaalselt suhelda ja erinevaid vabaaja tegevusi teha. Vabatahtlik seltsiline saab siinkohal aidata, pakkudes eakale oma seltsi näiteks kasvõi lihtsalt suhtluse näol, et eakal oleks kellegagi pikemalt suhelda ja koos olla ning ta ei tunneks ennast nii üksikuna.

KES VÕIB SAADA VABATAHTLIKUKS SELTSILISEKS?

Vabatahtlikuks seltsiliseks oodatakse inimesi alates 16. eluaastast.

Liitudes vabatahtlike seltsilistega, tood rõõmu nende ellu, kes ehk enam ise ei jaksaks.

TULE VABATAHTLIKUKS SELTSILISEKS!

Lääne-Virumaa Vabatahtlike Seltsiliste koordinaator on Katrin Nõlvak, tel 56505806.

Lisainfo: www.seltsilised.ee

SAAME TUTTAVAKS!

JUHIABI URSULA STÜF

Alates 1. augustist töötab Viru-Nigula vallavalitsuses juhiabina Ursula Stüf (ülal pildil). Ursulal on müügikorraldaja kutsetunnistus ning varasemalt on ta töötanud raamatupoe juhatajana. Juhiabiks kandideeris, sest soovis tööalaseltsi uusi väljakutseid. Suureks plussiks on ka see, et töökoht on kodule lähemal ning saab rohkem panustada kogukonna tegemistesse.

KESKONNASPETSIALIST TRIIN TOOM

Triin (all pildil) liitus Viru-Nigula valla meeskonnaga juuliku alguses. Triinul on Maaülikooli keskkonnakaitse eriala kraad.

VIRU-NIGULA VALLA AVATUD NOORTEKESKUSE JUHT ELLE MOREL-SIPRIA

Elle (ülal pildil) on Viru-Nigula vallas elanud juba kümme aastat. Varasemalt on ta töötanud nii Vasta koolis kui ka Kunda Ühisgümnaasiumis, viimases osalise koormusega sotsiaalpedagoogina. Pikemalt puhkuselt tagasitunnuna soovib ta aga jätkuvalt anda oma panust valla elu arengusse. Kuna valdkond pole võõras, siis nii sündiski otsus kandideerida Viru-Nigula Valla Avatud Noortekeskuse juhiks, mille rolli ta alates juuli keskpaigast kannab. Ellel on bakalaureusekraad sotsiaalvaldkonnas ning magistrakraad haridusvaldkonnas.

VNVT

VALLAVALITSUSE JUUNIKUU ISTUNGITEL OTSUSTATI:

1. JUUNI

- Kinnitada enampakkumise tulemused (Hiimäe, 8,44 ha suurune maa-ala 5 a rendile).
- Anda nõusolek isiku hoolduskulude katmisega.
- Algatada pärimismenetlus.
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (terrassikontsert Kunda rannas).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Lääne-Virumaa maakaitsepäev Aseri alevikus).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Viru-Nigula valla jaanituli Kunda rannas).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (jaanituli Mahu külas).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Kunda Endurance Racing Day).
- Anda luba liikluskorraldusvahendite paigaldamiseks (Unukse-Vasta tee).
- Anda nõusolek vallavara üürile andmiseks (Kunda ranna-ala).
- Anda nõusolek Paju katastriüksuse jagamiseks ja määrata uutele katastriüksustele sihtotstarbed.
- Anda nõusolek Madala ja Lontova tee J1 katastriüksuse jagamiseks ja määrata uutele katastriüksustele sihtotstarbed.
- Anda nõusolek Kuuse katastriüksuse jagamiseks ja määrata uutele katastriüksustele sihtotstarbed.
- Anda nõusolek Viru-Nigula Vallavalitsuse 24.03.2022 korralduse nr 60 „Ki-

vikünka katastriüksuse jagamine ja uutele katastriüksustele sihtotstarvete määramine“ muutmiseks.

- Anda nõusolek Aseri alevikus Keraamiku AÜ, Liivakivi tn 3 ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramiseks ja maa ostueesõigusega erastamiseks.
- Kooskõlastada volikogu eelnõu pemehe tu vara hõivamise kohta ning edastada edasiseks menetlemiseks volikogule.
- Väljastada kasutusluba Viru-Nigula vallas Ojakülas Loopealse kinnistul elektritootmisrajatise kuni 100kW kasutamiseks.
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Toomika külas Suurekivi kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Kinnitada ühingutele valla eelarvest antavate toetuste hindamiskomisjoni koosseis.
- Nimetada esindaja Mittetulundusühingu Virumaa Koostöökogu üldkoosolekule.
- Nimetada esindaja Mittetulundusühingu Partnerid üldkoosolekule.
- Nimetada esindaja Mittetulundusühingu Virumaa Rannakalurite Ühing üldkoosolekule.

16. JUUNI

- Kinnitada enampakkumise tulemused (Aseri alevik, Nooruse tn 4 korterid).
- Anda luba isikuga üürilepingu pikendamiseks.
- Anda luba kolme isikuga üürilepingute

sõlmimiseks.

- Tunnustada Viru-Nigula valla munitsipaalpaalkoolide kiituskirjadega lõpetajaid.
- Anda nõusolek isiku hoolduskulude katmiseks.
- Anda nõusolek Viru-Nigula Vallavalitsuse 01.06.2022 korralduse nr 124 „Hoolduskulude katmine“ muutmiseks.
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Rannu Külaseltsi jaanituli).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (terrassikontsert Kunda rannas, 20.07.).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (terrassikontsert Kunda rannas, 09.08.).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Mere- ja perepäev Kunda rannas).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Heinamaarjapäev, Viru-Nigula alevik).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Kunda küla jaanituli).
- Anda luba liikluskorraldusvahendite paigaldamiseks (Aseri alevik, Keskväljak).
- Kinnitada 2022/2023. aasta Hajaasustuse programmi taotluste rahastused ning osa taotlusi jätta rahastamata.
- Anda nõusolek sundvalduse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks.
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Mahu külas Liivaranna kinnistule abihoonde ehitamiseks.
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Varudi külas Mõisa-Varudi ja Uue-Varudi kinnistutele üle 100kW elektritootmisrajati-

se (päikeseelektrijaam) ehitamiseks.

- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Letipea külas Ilvese kinnistule alla 100kW elektritootmisrajatise (päikeseelektrijaam) ehitamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused Viru-Nigula vallas Nugi külas Liivaku kinnistule elektrienergiaalvesti rajamise ehitusprojekti koostamiseks.
- Väljastada kasutusluba Viru-Nigula vallas Kunda linnas Astangu tn 24 kinnistul üksiklamu kasutamiseks.
- Anda nõusolek vallavara üürile andmiseks.
- Kooskõlastada volikogu eelnõu loa andmiseks riigihanke korraldamiseks ja hankelepingu sõlmimiseks ning edastada edasiseks menetlemiseks volikogule.
- Kooskõlastada volikogu eelnõu omafinantseeringu katmise garanteerimise kohta ning suunata edasiseks menetlemiseks volikogule.
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Ojakülas Kivi kinnistul kuuri lammutamiseks.
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Ojakülas Kivi kinnistul lauda ümberehitamiseks (osaliseks lammutamiseks).
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Ojakülas Kivi kinnistul elamu lammutamiseks.
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Jaaninädal Kunda rannas 23.06.-26.06.22).

VALLAVALITSUSE JUULIKUU ISTUNGITEL OTSUSTATI:

6. JUULI

- Anda nõusolek eluruumi tagamise teenuse pikendamiseks.
- Kinnitada aunimetuste ja preemiate andmine (haridusastused).
- Kinnitada ametisse Vasta Kooli direktor.
- Anda nõusolek Viru-Nigula Vallavalitsuse 06.05.2021 korralduse nr 99 „Müügipileti hinna kehtestamine“ muutmiseks.
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (vabaõhukontserdid ajavahemikul 06.07.-31.07.2022).
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (Põhjaranniku suvelaht, Rannu küla).
- Keelduda projekteerimistingimuste väljastamisest Viru-Nigula vallas Aseriaru külas Pargi kinnistule elektritootmisrajatise ehitusprojekti koostamiseks.
- Väljastada projekteerimistingimused

detailplaneeringu koostamise kohustuse

- puudumisel Viru-Nigula vallas Letipea külas Nõmmesoo kinnistule suvila ja abihoonde
- ehitusprojekti koostamiseks.
- Anda nõusolek projekteerimistingimuste väljastamise algatamiseks avatud menetlusena Viru-Nigula vallas Linnuse külas Raudteeäärse kinnistule elektritootmisrajatise (üksikuulil võimsusega 6MW) rajamise ehitusprojekti koostamiseks.
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Ojakülas Kivilossi kinnistule puurkaevu rajamiseks.
- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Iila külas Laanemi kinnistul lauda lammutamiseks.
- Anda nõusolek Rahu tn 15a katastriüksuse jagamiseks ja määrata uutele katastriüksustele sihtotstarbed.

- Anda nõusolek sundvalduse seadmiseks Elektrilevi OÜ kasuks.
- Anda nõusolek Aseri alevikus Keraamiku AÜ, Järve tn 5 ehitise teenindamiseks vajaliku maa
- määramiseks ning maa ostueesõigusega erastamiseks.
- Anda nõusolek vallavara võõrandamiseks otsustuskorras (Stopp-2 garaažiomanike ühing, Kunda linnas).
- Anda nõusolek Tammetaguse ja Sillaotsa katastriüksuste piiride muutmiseks.
- Kooskõlastada volikogu eelnõu maa müümise kohta välismaalasele ning edastada edasiseks menetlemiseks volikogule.

8. JUULI

- Anda luba Viru-Nigula vallas Kunda linnas Looduse kinnistule liikluskorraldusvahendi paigaldamiseks.

- Väljastada ehitusluba Viru-Nigula vallas Kunda linnas Jaama tn 2 kinnistul lobbriasseinide lammutamiseks.
- Kinnitada ametisse Viru-Nigula valla lasteaia Kelluke direktor.
- 21. juuli
- Anda nõusolek isiku hoolduskulude tasumiseks.
- Keelduda isiku hoolduskulude tasumisest.
- Anda nõusolek pärimismenetluse algatamiseks.
- Nimetada MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskus liikmete üldkoosolekul liikmeõigusi teostav isik.
- Anda nõusolek vallavara tasuta kasutusse andmiseks.
- Anda luba avaliku ürituse korraldamiseks (23. Viru-Nigula rahvajooks, Viru-Nigula alevik).

TAGASIVAATED

S el aastal toimus maakondlik maakaitsepäev 23. juunil Aseris. Tegevused olid peamiselt Aseri Vabaajakeskuse ümbruses.

Erinevaid tegevusi oli nii suurtele kui ka väikestele. Oma tehnikaga oli väljas Kaitsevägi, kes tutvustas lahingvarustust. Toimus ka Kaitseleidu Viru Maleva nädislahing. Kohal olid nii Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, Vanglateenistus, Transpordiamet kui ka Rakvere haigla. Sisse sai piiluda erinevatesse alarm-sõidukitesse, näha teenistujate varustust ning kohal olid ka politseikoerad. Platsil esinesid Kunda Linnaorkester, Viru-Nigula valla taidlejad ning külalised Moldovast. Kohalike omavalitsuste juhtidele jagatav võidutuli saabus Saaremaalt Aseri Vabaajakeskuse juurde ettevõtja Oleg Grossi helikopteriga. Tuletoojateks Anneli Leht ja Teele Piirimäe.

Tule jagamine maakaitsepäeval

VNVV

Moldova külalisesinejad maakaitsepäeval

Väliskülalised Mere- ja perepäeval

9. juulil leidis aset järjekordne Kunda mere- ja perepäev, seekord juba 22. korda. Nii nagu tavaliselt, toimus ka seekord rannas laht ning Kunda sadam oli küllastajatele avatud. Huvilised said vaadata sadama tehnikat ning külastada laeva Wambola.

Oma infotelkidega olid kohal Transpordiamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Punane Rist, MTÜ Aasukalda Maa- ja merepäästekomando, Ida Päästkeskus. Noorte oli tegevusi rannanoorteka juures. Küllastajad said võimaluse näha ka Lõuna-Eesti vetelpäästegrupi „Märjad käpad“ veepäästekoorte demonstratsiooni. Rannas oli eraldi spordiprogramm.

Peoplatsil pakkusid erinevaid etteasteid külalised Lätist, Leedust, Soomest, Viru-Nigula valla tantsurühm, ladina showtrupp Panter, Kunda linnaorkester. Näha sai ka püstijalakomöödiat ja teadusetendust. Loomulikult ei puudunud räimeküpsetamise konkurss. Öhtu lõpetas peaesineja Koit Toome & Band.

Mere- ja perepäeva küllastasid ka sõprusvaldade delegatsioonid Lätist, Leedust ja Soomest.

VNVV

Iga aasta suvel kogub Aserisse muusikaarmastajaid ebahariliku muusika festival

S el aastal toimus festival juba seitsmendat korda. Peale Aseri rahvamaja oli festivali kaaskorraldajaks professionaalne muusik, pedagoog ja helilooja Saksamaalt Vlady Bystrov.

30. juulil toimus Aseri rahvamajas juba traditsiooniks saanud ebahariliku muusika festival. Festivalil on oma püsikuulajad, kes tulevad nautima improvisatsioonilist muusikat igal aastal ja mitte ainult Aserist. Alati on rõõm näha ka uusi küllastajaid.

Seekord pakkus festival publikule kava nimega „Ajajõgi“ Duo Krez esituses. Duo Krezi kuulub kaks

andekat professionaalset muusikut: saksofonimängija Vlady Bystrov Saksamaalt ja Eestis elav bessermani lauljanna ning etnomusikoloog Maria Korepanova.

Ise nad kirjeldavad oma projekti nii: „Iga inimese elus tuleb ette hetki, kus teda tõmbab rändama kaugustesse, mööda ajajõge. Pöörame pilgu minevikku ja

mõtestame seda kaasaegse inimese seisukohalt, jättes seejuures suure traditsiooni „vee segamata“. Ajajõgi on poeetiline kujund, mis tuleb silme ette oma juurtele ja

oma rahva traditsioonidele mõeldes. Kontserdi žanriks on etno-fusion. Etno – pöördumine etnilise muusika erinevate kihistuste poole; fusion – erinevate muusikastiilide sulatamine, mis toimub siin ja praegu ning sõltub esinejate sisetundest ja saali tagasisidest. Kontsert on ambitsioonikas ja riskantne eksperiment. Tahame näidata, et bessermanide ja udmurtide iidsed, varjundi- ja pooltoonide rikkad, peaaegu käegakatsutavad viisid ei ela mitte ainult oma traditsioonilises akustilises ruumis, vaid ka koos Vlady Böstroviga esitatud kompositsioonides, kus nad omandavad ajatu

universaalse kõla. Kutsume teid rännakule mööda kujuteldavat ajajõge“.

Kontsert sai huvitav ja hinge kosutav. Olles saalis publiku seas, oli igatüüpi siiski võimalus olla omaette ning mõelda omi mõtteid.

Ebahariliku muusika festival 2022 toimus Eesti Kultuurkapitali, Viru-Nigula Vallavalitsuse ja Viru-Nigula valla kultuurikeskuse toetusel. Jääme ootama järgmist aastat, et kuulata ebahariliku improvisatsioonilist muusikat ning nautida artistide professionaalset esitust.

Alevtina Jermakova

Aseri Rahvamaja kultuurikorraldaja

Hoogsalt uuele õppeaastale vastu

Kuigi suveperioodile langeb koolitöötajate pikk puhkus, ei ole me tegelikult käed rüpes istunud. Järgmiseks õppeaastaks valmistumine algab ju juba kevadel.

Kunda kooli õpetajad läbisid kevadel alguse saanud DigiKiirendi programmi rätsepakoolituse (30 akadeemilist tundi) ja juhtide koolituse (39 akadeemilist tundi). Kolme õppepäeva jooksul sai 17 õpetajat ja kolm kooli juhtkonna liiget värsket ülevaate õpetamise digimaailmast: Liveworksheets, Wordwall, Quizizz ja Padlet on vaid mõned näited. Kaks koolituspäeva toimusid juuni-kuus ning omandatud teadmisi saame rakendada kohe saabuval koolistügisel.

Koolitusi korraldas Haridus- ja Noorteameti koolituskeskus. Tegevused viidi ellu programmi „Pädevad ja motiveeritud õpetajad ning haridusasutuste juhid“ tegevuse „Õpetajate ja koolijuhtide professionaalse arengu toetamine“ 2014-2020.1.02.001002.02.15-0002 raames. Programmi elluviimist toetasid Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik.

Juba augustikuus alustame läbi kooliaasta kestva projektiga „Väärtused, eetika ja kommunikatsioon õppimist toetava koolikultuuri osana“. Koolitusprojekt toetab koostöö korraldamist kaasava hariduse rakendamiseks ning koostöö kujundamist õpetaja ja õppimist toetava töötaja vahel. Õpiüritused viiakse läbi neljal päeval. 30. augustil toimub esimene koolituspäev, mille teemaks on „Väärtused minus, sinus, meis ja meie ümber“. Iga koolituspäev panustab omal moel sellesse, et õpetaja lähtuks oma käitumises, otsustes ja valikutest kooli väärtustest, loimiks väärtuseid õppetöösse, oskaks lahendada väärtuskonflikte. Esimese koolituspäeva viib läbi Tartu Ülikooli eetika keskus.

Ka selle projekti elluviimiseks taotlesime toetust ESF'i taotlusvooru „Haridusasutuste meeskondade ühist õppimist toetavad õpiüritused - 25.06.2019-31.08.2023“ meetmest „2014-2020.1.2 Õpetajate, haridusasutuste juhtide ja noorsootöötajate professionaalse arengu toetamine“.

Teadmiste omandamise kõrval tähtsustame ka ühte meeskonnatunnetuse loomist ja silmaringi avardamist. Nii möödusid kaks suvepuhkusele eelnevat tööpäeva Lõuna-Eestis. Tutvusime Võru Kreutzwaldi kooliga, läbisime kahetunnise giidi juhitud matka Ööbikuoru ja Rõuge linnamäe ümbruses. Kirsiks tordil oli võimalus ujuda Eestimaa sügavaimas järves.

Teine päev viis kogu kollektiivi aga Setumaale Obinitsa külla ja muuseumisse ringkäigule, millele järgnes Nopri farmi külastus. Usun, et õpetajad said uusi sihte õpilastele väljasõitude planeerimiseks.

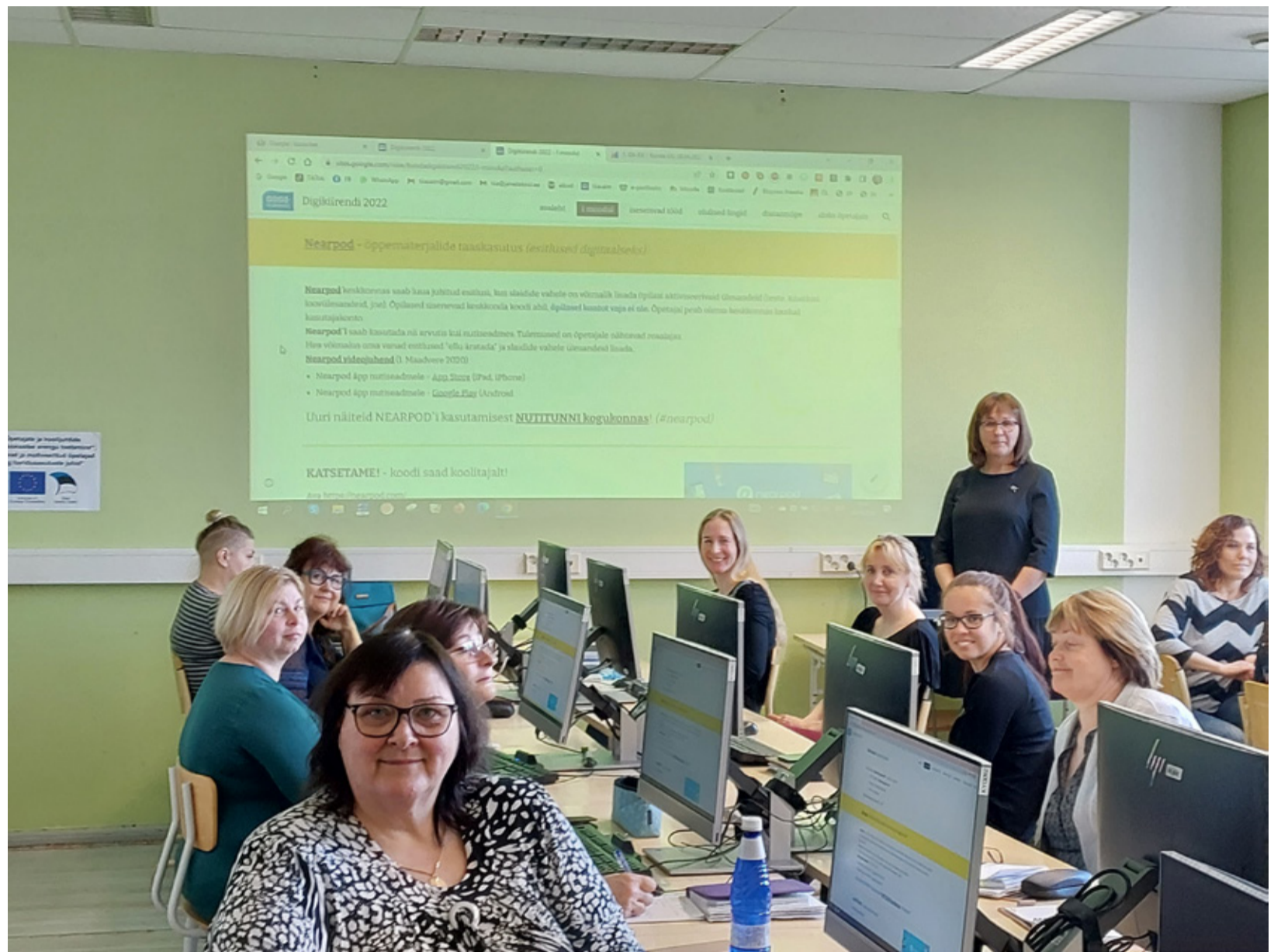
Üheks oluliseks aspektiks õppeaastaks valmistumisel on ka kooli füüsilise õpikeskkonna korrastamine. Nii tegime juunikuus algust sanitaarremondiga, et ikka sügisel rõõmuga lapsi koolis vastu võtta.

Esimese korruse pika koridori remontimisel tegi suure töö ära Viru-Nigula valla õpilasmalev, kelle töö on aasta-aastalt aina tulemuslikum. Kuna õpilasmalevas tegutses ka hulk Kunda kooli õpilasi, on nad kindlasti hulga motiveeritud loodud ilu hoidma.

Uue värvilise kuue said esimese korruse klassiruumid, milleks tuli lisakäsi palgata. Valla majanduskeskus võlus aga ühest klassiruumist kaks, et kaasaegse kaasava õpikeskkonna nõuetele iseloomulikud väikerühmad ära mahutada.

Jõudumööda uuendame ka klassiruumide sisustust. Soetasime juurde kahe klassiruumi jagu mööblit. Ühe klassiruumi mööbli kinkis koolile aga AS Kunda Nordic Tsement.

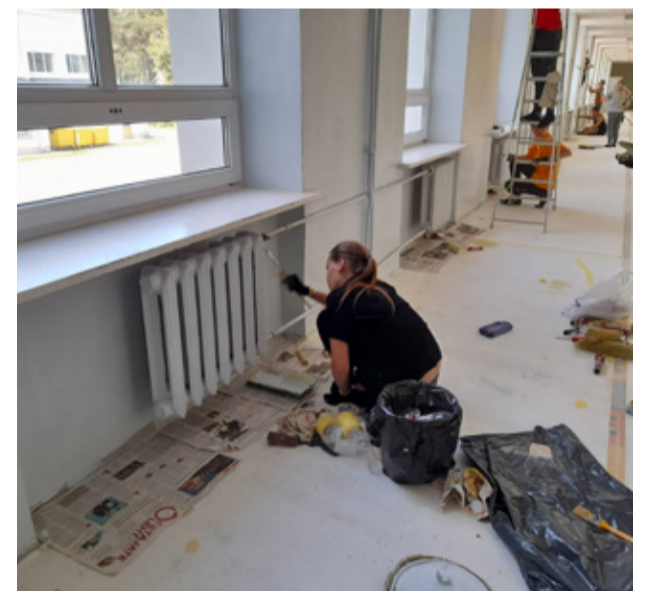
Kuigi õppeaasta valmistumiseks on tegemisi veel üksjagu palju, loodame õpilasi ja kogukonda tervitada ikka motiveeritud ja ideedest pakatavate õpetajate ning korras füüsilise õpikeskkonnaga.

Kunda kooli õpetajad digitarkust taga ajamas. Foto: erakogu

Kunda kooli õpetajad väljasõidul. Foto: erakogu

Õpilasmalev tööhoos. Foto: erakogu

Kunda kooli õpetajad Võru Kreutzwaldi koolis külas. Foto: erakogu

Kristi Aron

Kunda Ühisgümnaasiumi direktor

1,6 kg üle lubatud kaalu!

23. juulil toimusid Nõos Eesti meistrivõistlused klassikalises lamades surumises.

Ettevalmistus ei sujunud kõige paremini. Muret on valmistanud nii parem kui vasak õlg, kuid viimaseks etapiks sai kõik korda.

Kaalu langetamine ei läinud seekord plaanipäraselt. Hommikul kell 6.00 kaalusin 75,6 kg, aga juba kella 9.30ks 73,78 kg.

Võistlesin kategoorias kuni 74 kg. Esimeseks katseks valisin raskuse 155 kg, mis ka

alistus ja millega sai meistritiitel kindlustatud. Teisel katsel valisin raskuseks 162,5kg, mis samuti alistus. Viimaseks katseks tellisin kangile 166,5 kg, mis oleks tähendanud uut Eesti rekordit. Kahjuks katse ebaõnnestus.

162,5 kg oli piisav, et saavutada absoluutkategoorias 3. koht.

Võistluste protokollid on leitavad: <http://powerlifting.ee/>

Järgmine ja hooaja põhivõistlus toimub 7. ja 8. oktoobril Tartus, kus toimuvad Eesti meistrivõistlused klassikalises jõutõstmises.

Eeldatavasti on meie valda esindamas mitu sportlast.

Soovin tänada oma peret, kes on võimaldanud mul nelja lapse kõrvalt trenni teha.

Aitäh Erli Välile, kes tuli mulle alati vastu ja oli paindlik treeningu suhtes.

Täna Spordiklubi RSK sPORT-KUNDA ja Kaido Vahealu, tÄnu kellele on olemas tasemel varustus ning abi võistlustasude maksmisel.

TÄna ka Holmberg Training Systemit ja Tõnis Holmbergi võistluse ettevalmistuse eest.

Andrei Koplik

Mammograafiabuss ootab Lääne-Virumaa naisi sõeluuringule

Ajaperioodil 05.09.2022-23.09.2022 külastab mammograafiabuss Lääne-Viru maakonda. Tervisekassa kutsub sihtrühma naisi agaralt võimalust kasutama, kuna sõeluuringul osalemine on tasuta ja sellega on võimalik haigus avastada enne, kui see jõuab kaebuste näol endast märku anda. Käesoleval aastal on Lääne-Viru maakonnas kutsutud rinnavähi sõeluuringule 4006 naist.

Igal aastal saab keskmiselt ligi 1000 Eesti naist rinnavähi diagnoosi. Rohkem kui neljandik naistest saab oma diagnoosist teada tänu sõeluuringule. Väga oluline on oma rindu regulaarselt kontrollida, sest mida varem rinnavähk avastada, seda edukam on ravi ning suureneb haigusest jagu saamise tõenäosus.

„Rinnavähi sõeluuringul osalemine on muudetud naiste jaoks võimalikult mugavaks. Rinnauuringuid korraldavad kõik suuremad Eesti haiglad. Lisaks sõidavad ringi mammograafiabussid, mis külastavad aasta lõpuni erinevaid Eesti piirkondi, peatudes nii suuremates linnades kui ka väiksemates kohtades,“ ütles Tervisekassa avalike suhete ja tervise edenduse osakonna spetsialist Ave Jüröö.

Lääne-Viru maakonnas osales möödunud aastal rinnavähi sõeluuringul 65% naistest, Eesti keskmine hõlmatus oli 60%. Kuigi aastate jooksul on rinnavähi sõeluuringutel osalemisprotsent kasvanud, on naiste tervisekäitumises

veel vajalikud olulised muutused.

Sõeluuringule on oodatud ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised vanuses 50–69. 2022. aastal kutsutakse rinnavähi sõeluuringule naised sünniaastaga 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972.

„Tuletame meelde, et alates 50. eluaastast oodatakse naisi sõeluuringule iga kahe aasta järel. Sõeluuringust on oluline osa võtta ka siis, kui kaebused puuduvad. Sel aastal saadame esmakordselt naistele ka SMS-teavituse bussi jõudmisest tema elukoha piirkonda. Soovitame uuringule registreerida aegsasti, et leida endale sobiv aeg ja aidata ära hoida järjekordade teket,“ rääkis Jüröö.

MAMMOGRAAFIABUSSI SÕIDUGRAAFIK LÄÄNE-VIRUMAAL:

05.09.2022-23.09.2022 peatub mammograafiabuss Rakveres Tsentrumi keskuse tagumises parklas (Lai 21). Aja registreeri-

miseks helista telefonil 6 274 470.

Mööda Eestit ringi liikuvatele mammograafiabussidele lisaks on võimalik rinnavähi sõeluuringut teha ka raviasutustes.

HELISTA JA BRONEERI AEG:

Mammograaf Rinnakliinik, Estonia pst 1/3 (II korrus), +372 627 4222

Mammograaf Rinnakliinik, Kotka 12 (A korpus), +372 627 4470 | +372 515 5405

Põhja-Eesti Regionaalhaigla, J. Sütiste tee 19, +372 617 2405 | +372 5300 6334

Ida-Tallinna Kesonhaigla, Pärnu mnt 104 (Magdaleena radioloogia osakond, C korpus, I korrus), +372 606 7684 | +372 666 1900

Ida-Viru Kesonhaigla, Ilmajaama 14, +372 331 1711

Narva Haigla, Haigla 5, +372 357 2737

Pärnu Haigla, Ristiku 1, +372 447 3561 | +372 447 3300

Tartu Ülikooli Kliinikum, L. Puusepa 8, +372 731 9411

Läänemaa Haigla, Haapsalu Vaba 6, +372 472 5800

Rohkem infot rinnavähi sõeluuringu kohta leiab: <https://soeluuring.ee/rinnavahk/>

MTÜ Partnerid avab taotlusvooru Meede 2.3 COVID-19 mõju leevendamine

2020. aasta märtsis alanud COVID-19 viiruselaine ning sellega kaasnenud piirangute tõttu on ettevõtjate hinnangul COVID-19 mõju nii üldiselt riigi majandusele kui konkreetselt ettevõtte tegevusele suur või väga suur. Kõige suuremat mõju on tajunud majutuse, tootlustuse, veonduse ja laonduse valdkondade ettevõtjad. Väiksem mõju on olnud nendes ettevõtetes, kus tegevus on jätkunud vaatamata kehtestatud piirangutele. Ettevõtjad on toonud välja, et tegevuse peamiseks probleemiks on vähenenud nõudlus toodangu või teenuse järele, seetõttu on tulnud oma ettevõtte tegevus ajutiselt peatada või hoopiski lõpetada.

Et aidata piirkonna ettevõtjaid COVID-19 negatiivsete mõjudega toimetulekul, avab MTÜ Partnerid ajavahemikul 12.-16. september 2022 oma piirkonna ettevõtjatele ja ettevõtlusega tegelevatele MTÜ-dele täiendava taotlusvooru Meede 2.3 COVID-19 mõju leevendamine.

Meetme eesmärgiks on aidata kaasa COVID-19 negatiivsete mõjude leevendamisele ning seeläbi toetada MTÜ Partnerid tegevuspiirkonna (Rakvere vald; Haljala vald (v.a. endine Vihula vald); Vinni vald (v.a. endine Rägavere ja Laekvere vald); Viru-Nigula vald (v.a. endine Aseri vald) ettevõtjate jätkusuutlikkuse taastumisele ning suurendada ettevõtete ja ettevõtlusega tegelevate MTÜ-de valmisolekut tulevasteks kriisideks.

Meetmel on tähtis roll investeringute ning COVID-19 põhjustatud kriisi mõjuga toimetulemist soodustavate tegevuste toetamisel, et paremini rakendada kohalikku toorainet, ressursi, potentsiaali (kohalik inimene, kultuur, loodus, miljööpärand, säästev energia, mereäärne asukoht) ning parandada ettevõtluskeskkonda, suurendada ettevõtlikkust ja ettevõtjate konkurentsivõimet, pakkuda elanikele ja külastajatele uusi tooteid ja teenuseid, soodustada ettevõtete integreerimist ja keskkonnasäästlikumat majandamist. Ettevõtlustegevuse mitmekesistamine on üks konkurentsivõime parandamise ja täiendavate sissetulekute saamise võimalusi, et leevendada COVID-19 mõju ettevõttes.

Taotlema ootame ettevõtjaid, kes on COVID-19 piirangute tõttu enim kannatanud, kelle müügitulu on langenud aastatel 2020 ja 2021 võrreldes 2019. aastaga.

Selleks, et olla kindel, kas Sinu idee sobib meie COVID-19 meetme nõuetega, tule kindlasti meie infopäevale, mis toimub 23. augustil 2022 algusega kell 16.00 Haljala Sämmi Grillis või võta ühendust MTÜ Partnerid töötajatega (<https://mtupartnerid.eu/inimesed-kategooria/tootajad/>).

Koos leiame parima lahenduse Sinu ettevõtte muredele!

Elsa Hundt
MTÜ Partnerid tegevjuht

Mäletades teenekat kodu-uurijat

Helmut Elstroki

21. augustil kell 18.00 tähistatakse Mahus teeneka kodu-uurija Helmut Elstroki 100. sünniaastapäeva mälestuspingi avamise ja kontserdiga külaseltsi maja juures. Esinevad noored muusikud Uuri külast isamaaliste laulude kavaga. Mälestusi jagab Helmut Elstroki kaasteeline Eesti Muinsuskaitse Seltsi päevilt Trivimi Velliste.

Helmut Elstrok sündis 27. septembril 1922 Kõnnu külas Tapa lähedal, suri 15. augustil 2009. Tema põrm puhkab Tapa kalmistul.

Viru-Nigula vallaga oli Helmut Elstrok seotud aastatel 1974 – 1992, kui ta koos teise abikaasa Leidaga Mahusse ämma juurde suvekodu asutas. Helmut leidis endale siin pensioniajaks meeelpärase tegevuse, mis köitis teda ka pärast abikaasa lahkumist 1980ndatel.

„See oli 1982. a lõpus, kui külänõukogusse tuli paljapäine pruunis kasukas mees, kes tutvustas end Helmut Elstrokina ja teatas, et ta elab praegu Mahus. Tundis huvi meie tegemiste vastu, küsis külänõukogu kaarti näha. Teda huvitas kodu-uurimine, tal oli juba 1978. a kokku pandud „Mudi jutud“, Mudi kütsus ta oma ämma, Marie Kõrvekut.“ Nii kirjeldas oma esimest kohtumist Helmut Elstrokiga Heili Tarjan 2013. aasta valla lehe külalugude sarjas. Heili tollase külänõukogu esimehena oli aktiivne kultuuri toetaja ja seetõttu sügenes nende vahele tihe koostöö ja sõprus paljudeks aastateks. Küllap oskaks tema kõige paremini kirjeldada Helmut Elstrokki inimese, kirjamehe ja kodu-uurijana, kuid kahjuks on nad mõlemad meie seast lahkunud ja kõnnivad taevastel ajalooasadel.

Helmuti kaasaegsed mäletavad teda kui tarka, laia silmaringi ja hea suhtlemisoskusega meest, kellele meeldis nii teisi kuulata kui ka endast rääkida. Ta mõjus nii väarikalt, et osa inimesi ei nimetanud teda kunagi teisiti kui „härra Elstrok“. Oma kodus Mahus võrustus ta sageli nii kohalike kultuurihuvilisi kui külalisi. Ikka oli tal näidata midagi põnevat oma loomingust ja leidudest. Kord oli ta meie kahele moosekandile lubanud saunaõhtu korraldada, kuid jutustamise käigus läks kütmise sootuks meelest ja saun oli külmem kui Tootsil. Mahu naised teavad rääkida, et tema juurde piknikule minekuks õmmeldi endale koguni ekstra pikad seelikud.

Kultuurimaja juures asus Helmut vedama tööveteranide klubi tegevust, hiljem lisandus kirjanusring. Ta kütsus külla tuntud kirjanikke, ajakirjanikke ja muid ühiskonnategelasi. Korraldas sõpruskohtumisi Lehtse kandi pensionäride klubi ja isetetegevuslastega, korraldas huvitavaid kultuuriloolisi matku ning ekskursioone. Ühest kirjanusringi ekskursioonist 80ndate lõpupoole, kus tõenäoliselt osales ka Heili, räägib Helmut oma mälestuste raamatus „Unistuste sinine lill“, et kui nad sättisid end telkima Järvi Pikajärve äärde, tuli üks soldat neid ära ajama. Ta oli „Käbini sauna“ valvamas. Oli

Helmut Elstrok oma Mahu ateljees tutvustamas kogutud peremärke 1980ndatel

alanud just uus ärkamisaeg, „fosforiidisõja“ kogemused veel värsked. Vaatamata reisiseltskonna kirglike naiste selgitustele, et see on meie maa, meie järv, ei aidanud midagi, tuli kolida teise järve äärde.

Tänaastele vallakodanikele on Helmut Elstroki nimi tuttav just tänu tema poolt kokku pandud sisukale kirjanduslikule antoloogiale „Padaorust Viru mereni“, mis sai valmis aastal 1994. Antoloogia koostamise mõtte andis talle kirjandusteadlane Oskar Kuningas koduloomuuseumi nimepäeval 1988. Sellele antoloogiale järgnes hiljem veel Kuusalu kihelkonnana „Kõrvemaast Põhjarannani“ (1995) ja Ambla kihelkonnana „Põhja-Eesti südamaadel“ (1997). Viru-Nigula muuseumis on mitu tema koostatud kroonikat, mille kaudu saab vaataja ülevaate toonastest kultuurisündmustest ja elust Eestis vabariigi taastamise päevil. Ta on koostanud mitmeid kokkuvõtlikke

buklette, sh Viru-Nigula kolhoos – 40, Samma Hiie taastamine 1989, Kongla Anne mälestuskivi ja Vabadussõja ausamba taasavamine 1990. aastal, ning avaldanud raamatu „Kunda, Mahu, Viru-Nigula“ 1999. aastal. Kildhaaval rannaelu lugusid korjates paelusid teda eriti sõbralaadega seotud mälestused. Neist sai 1999. aastal valmis raamat „Sõbrakaubandus. Sepralaitos“, mis oli hea sissejuhatus Sõbralaada traditsiooni taaselustamisele järgmisel aastal. Sel puhul on välja antud ka sõbrakaubanduse ajalugu ja mälestusi tutvustav raamat „Üle mere sõprus“, kus ka idee algatajate Peeter Kuulbergi ja Helmut Elstroki osa välja on toodud.

Alates 1992. aastast elas Helmut Tapal koos kolmanda abikaasa Irmaga, kellest sai talle väga toetav ja empaatiline kaaslane kuni elu lõpuni. (Muuseas, Irma Hirve esimene töökoht peale pedagoogilise seminari lõpetamist oli Malla alg-

koolis aastatel 1951-57). Abikaasana aitas ta korras pidada Helmuti mahukat arhiivi, hoidis alles kõik märkmed, mida oli kastide viisi kogutud. Õnneks jõudis härra oma kogutud materjalid kõik ka kirjastada. Paljud mälestused on aga põnevad lugeda just algsel kujul. Nende järgi võib tajuda, kui hästi oskas Helmut oma kaasvestlejaid avada. Talle on avaldatud küllalt isiklikke ja valusaid seiku oma saatustest.

Ülemere naabriga sidusid Helmutit veel 1944. aastal soomepoisi katsumused. Soomepoiste vägitagede meenutamine oli ta elu viimasel perioodil üks tähtsamaid tegevusi. 1999-2004 oli ta almanahhi „Põhjala Tähistel“ koostaja. Ometi määras see „soomepoisiks olemise“ seik tema eluloos paljudeks aastateks ka tema võimalused karjäärireedelil. Repressioonidest pääsemiseks tuli tal sageli töökohti vahetada. Ta töötas erinevates väikestes maakoolides

õpetajana, aeg-ajalt aga pidas lihtsaid ehitustöölise ameteid. 1960. aastal õnnestus tal lõpetata Tartu Ülikooli kaugõppe osakond eesti filoloogi diplomiga. Oma töökohade otsingul soovitas kord üks tuttav teda kui hea keeletunnetusega inimest tööle Glavliti. Sellel töökohal pidas ta vastu vaid neli päeva. Ta loobus pakutud sensorikohast, kui oli heitnud pilgu salajastele šifritele. Samal hetkel oli langenud tema tööalale laest suur latakas krohvi, justkui jumala sõrm oleks hoiatanud. Neid päevi luges ta oma elu kõige mustemateks.

Üldiselt pidas Helmut end õnnelikuks inimeseks. Ta lahterdas aastaid oma elulootabelis kuupäevalise täpsusega, piiritledes erinevaid etappe eri värvidega, nagu kaltsuvaiba triipe. Sellel teel toimunud kohtumised kaasinimestega kujundasid temast just sellise inimese, keda me tundsim. Oma mälestused neist isiksustest ja elujuhtumistest on ta koondanud kahte mälestuseraamatusse „Unistuste sinine lill“ 1996 ja „Peegeldusi elurajalt“ 2004.

Vabariigi president on autasustanud teda Riigivapi V järgu teenetemärgiga ja Soome Valge Roosi Rüütliordu on arvanud ta oma liikmeks silmapaistvate teenete eest Soome ja Eesti riigi ees nii sõbrakaubanduse traditsiooni uurijana ja taaselustajana kui võitluse eest Soome vabaduse eest II maailmasõja ajal.

Viru-Nigula Koduloomuuseum on tänulik Helmutile tema uurimistööde eest Mahu ja Letipea külade peremärkide kohta, kaptenite elulugude ja laevanimede kohta, mis siit rannast maailmamerele sõitsid. Need uurimistööd on ka Etnograafiamuuseumi poolt auhinnatud ja publitseeritud.

Pärast uue toa remontimist muuseumis käesoleva aasta sügisel pannakse sinna välja valla kodu-uurijaid tutvustavad materjalid, kus on võimalik ka Helmut Elstroki elu ja töödega lähemalt tutvuda.

Helmut Elstrok oli andekas ka kunstnikuna. Tema maalid on tuntud laialt üle Eesti ja Soomeski. Viru-Nigula Hariduse Selts üritab kokku saada fotokoopiaid võimalikult paljudest tema maalidest. Üleskutsele tuua enda valduses olevad pildid muuseumisse fotografeerimiseks on reageeritud, kuid teadaolevalt leidub neid veel paljudel inimestel. Hea oleks koostada neist väärrikas galerii muuseumi kodulehele, et sel moel tema mälestust jäädvustada.

Helmut Elstroki mälestuseraamatutes ja antoloogiates on huvitavaid värvikaid kirjeldusi Eestimaa kaunitest paikadest, seal aset leidnud sündmustest ja toimekatest elutarkadest inimestest. Nende lugemine rikastab.

Meil jääb ainult tänulik ja rõõmus olla võimaluse eest, et ta aastaid meie teekaaslaseks oli.

Grupp Viru-Nigula kirjandushuvilisi Helmut Elstrokiga Kiviturba talus 1992

Miks ja kuidas biojätmeid liigiti koguda

Kuigi seaduse järgi peaks iga Eesti elanik toidu- ja haljastusjätmeid liigiti koguma juba üle 10 aasta, siis tegelikkuses see kahjuks nii pole. Endiselt jõuab suur hulk toidujätmeid tee segaolmejätmete konteinerisse. Nüüd on viimane aeg seda olukorda muuta, et kartulikoortest saaks kasvuhoonegaaside asemel kasulikku biogaasi või komposti.

2019. aastal läbi viidud uuringu tulemusena teame, et toidu- ja haljastusjätmeid on segaolmejätmete seas lausa 31,7%. Segaolmejätmetesse visatud kartulikoorest ei saa aga kahjuks kunagi väärtuslikku komposti. Uuesti ringlusesse ja kompostiks jõuavad ainult need toidu- ja haljastusjätmed, mis on juba tekkekohal eraldi kogutud. Seda võib teha nii kompostimise teel kui ka tellides endale biojätmete konteiner koju.

Kohaliku omavalitsuse üks ülesanne paljude hulgast on jätmete liigiti kogumise korraldamine. Liigiti kogumist võib korraldada näiteks jätmejaamades jätmeid vastu võttes kui ka korraldades eriliigiliste jätmete vedu iga maja juurest. Pikka aega oli jätmevedu paljudes omavalitsustes korraldatud nii, et majade ees seisis vaid üks, segaolmeprügi konteiner. Tasapisi lisandus sinna ka näiteks vanapaberi ja klaasikonteiner. Viimastel aastatel on aga lisandunud selliste omavalitsuste hulk, kes on korraldanud ka toidujätmete veo nii, et kortermajades on olnud võimalik tellida toidujätmete konteiner.

Alates eelmise aasta maikuust muutus jätme-seadus ning lisandus nõue, et kohalik omavalitsus peab korraldama biojätmete liigiti kogumise tekkekohast. See tähendab, et iga maja ees peab olema kas biojätmete konteiner või siis komposter. Muid võimalusi ei ole antud. Uue reegliti ku peab kehtestama kohe järgmisest veohankest, aga mitte hiljem kui 2023. aasta lõpuks.

2024. aasta alguses on Eestis kõikides majapidamistes, tootmisettevõtetes ja asutustes võimalik biojätmeid panna maja juures olevasse vastasse konteinerisse või kompostida.

Kuid miks on see nii oluline? Kui biojätmed satuvad koos segaolmejätmetega prügilasse, siis oleme esiteks raisanud suure hulga väärtuslikku materjali, millest saaks toota väetist ehk komposti.

Lisaks väärtusliku materjali raiskamisele oleme aidanud kaasa kasvuhoonegaaside tekkele. Nimelt: ladestades biojätmeid prügimäkke, tekitavad kasvuhoonegaasid, mida ei suudeta pahatihti kokku koguda ning mis annavad oma osa globaalsetele kliimamuutustele. Seega saab igaüks meist anda panuse, et väärt kraam leiaks uuesti kasutust ning kliimamuutust pidurdada.

Selle asemel, et importida mineraalväetisi, oleks igati mõistlik kasutada toidu kasvatamisel siin samas Eestis toodetud kvaliteetset komposti. Eestis on viis sertifitseeritud kompostitootjat, kes tagavad selle kõrge kvaliteedi ning usaldusväärsuse.

2022. aasta alguse seisuga toodetakse komposti Harjumaal Tallinna Jätmete taaskasutuskeskuses ja Pärnamäe jätmejaamas, Järvamaal Väätsa prügilas, Tartumaal Aardlapalu käitluskeskuses ning Paikre prügilas Pärnumaal. Rajamisel on ka tehas Maardus, kus hakatakse toidujätmetest biogaasi tootma.

Teadupärast on kõik Euroopa liidu liikmesriigid, sealhulgas Eesti, võtnud eesmärgiks, et 2025. aastaks võetakse 55% tekkivatest olmejätmetest ringlusse, mitte ei ladestata prügilasse ega põletata energia saamise eesmärgil. Tihti küsitakse, et kuidas on see võimalik? Kui palju vajab täiendavaid investeeringuid? Jne. Teiste riikide praktikast võib öelda, et kõige lihtsam on saavutada eelnimetatud eesmärki just biojätmeid ringlusse suunates.

Meie vallas saab biolagunevaid aia- ning haljastusjätmeid (kuni 600 liitrit) ära anda Kunda jätmejaamas. Ka on juba paljude kortermajade juures olemas biojätmete konteinerid ning eramajadel oma kompostrid.

Ära lase väärtuslikku materjali raisku ja alusta biojätmete liigiti kogumist juba täna!

MÕNED FAKTID

MIS ON BIOJÄÄTMEID?

Biojätmete hulka kuuluvad nii köögis tekkinud toidujätmed kui ka aias tekkinud taimed, lehed, oksad. Seaduse tähenduses loetakse biojätmeteks aia- ja haljastusjätmeid; kodumajapidamises, büroos, poodides, toitlustusasutustes ja toiduainetööstuses tekkinud toidu- ja köögijätmeid ning tekkinud jätmeid.

KUI PALJU BIOJÄÄTMEID TEKIB?

2020. aastal tekkis hinnanguliselt kokku 125 000 tonni biojätmeid aastas, millest vaid ca 20% ehk ca 25 000 tonni koguti liigiti. See tähendab, et hinnanguliselt 100 000 tonni toidu- ja aiajätmeid visati segaolmejätmete konteinerisse.

KUI PALJU TOODETI KOMPOSTI?

2020. aastal toodeti ligi 14 000 tonni kvaliteetset komposti.

Aia- ja haljastusjätmetest toodetud kompost Pärnamäe jätmejaamas, mis ootab aia- ja põllupidajaid.

Lisainfo korral võtke julgusti ühendust valla keskkonnaspetsialisti Triin Toomiga.

Email: triin.toom@viru-nigula.ee

Telefon: 53741160

Triin Toom

MITTETULUNDUSÜHING VIRUMAA KOOSTÖÖKOGU AVAB

LEADER-meetme projektitoetuste esitamiseks taotlusvoor

Projektitoetuste taotlemise avaldusi saab esitada e-pria kaudu 29.08.-09.09.2022

Avatud meetmed:

MEEDE 1 - mikroettevõtluse, turismiteenuste ja -toodete arendamiseks

MEEDE 2 - COVIDi meede, tekkinud kriiside leevendamiseks ja valmisolekuks

MEEDE 3 - nutikate energialahenduste kasutusele võtmiseks

Projektitoetuste hindamise tähtaeg on oktoobri lõpus ja PRIA otsused saavad juba uuel aastal. Oma projekte võib ellu viia kahe aasta jooksul ja lõpetama peab hiljemalt 31. detsembriks 2024. Rohkem teavet taotlemise kohta www.viko.ee ja www.pria.ee.

Ootame taotlejaid (ettevõtjad, MTÜd, KOVID) Lüganuse vallast, Viru-Nigula valla Aseri piirkonnast ja Vinni valla Rägavere piirkonnast.

Viru-Nigula vallast kuulub VIKO tegevuspiirkonda Aseri alevik ja seitse küla: Aseriaru, Kal-

vi, Kestla, Koogu, Kõrkküla, Kõrtsialuse, Oru ja Rannu.

LEADER-programmi abil saad maapiirkonnas midagi fantastilist ja innovatiivset ette võtta. Toetused ei ole mõeldud ainult põllumeestele, vaid kõigile ettevõtjatele, kes pakuvad tööd kohapeal endale ja teistele. Ettevõtjatele, kes soovivad väärdada kohalikku toitu või pakkuda majutust, kes tegelevad käsitööga või väiketootmisega, kes pakuvad erinevaid teenuseid alates iluteenustest kuni chituseneni. Selleks, et teada saada, kas Sinu idee sobib meie meetmetega, võta julgelt ühendust Virumaa Koostöökogu inimestega, koos leiame parima viisi, kuidas Sinu unistus ellu viia.

Helista meile või kirjuta kiri!

Anu Horn, projektispetsialist +372 5302 6061, anu.horn@viko.ee

Kadri Kuusmik, tegevjuht +372 5822 2877, kadri.kuusmik@viko.ee

Kunda linna kalmistute prügist

Viimasel ajal on hakanud Kunda linna vanale ja uuele

kalmistule tekkima mitmeid isetekkelisi „prügikohti“. Prügihunnikud on nii puude ümbruses kui ka kivimüüri ääres, mis ei ole sugugi ilus vaatepilt. Eriti ohtlik on prügi ladestamine just puude ümbruses, sest juba väikene pinnase tõstmine võib puule saatuslikuks saada. Oleme tegelenud isetekkeliste prügikohtade likvideerimisega, aga inimeste harjumused on visad muutuma.

Tuletame meelde, et Kunda vanal kalmistul on ametlikult kaks prügiladestamise kohta: tavandimaja kõrvale ning suure parklas. Kunda uuel kalmistul on üks prügiladestamise koht: uues parklas kalmistust üle tee. Segaolmeprügikastid on sinist värvi. Nendes võib panna küünlalopse, kilekotte, kunstlilli, vaase, klaasi, plastikut, kummikindaid ja muud prügi, mis ei ole biolagunev. Konteinerite peal on olemas ka klepsud, mis hõlbustavad prügi sorteerimist. Biolagunevatele jätmetele hetkel kindlat kogumist vahendit pole, kuid paari kuu jooksul loodame ka sellele lahenduse leida. Niikaua saab biojätmeid panna siniste konteinerite kõrvale. Biojätmete alla kuuluvad (lahtiselt, ilma kilekotita) lilled, muld, liiv, taimed, muru, käbid, oksad, puulehed. Oleme

saanud küll teavet, et inimesed sooviksid prügikohti ka muudesse kohtadesse, kuid kahjuks pole see hetkel võimalik, kuid seejuures palume, et prügi ei pandaks ettejuhtuvatesse kohtadesse. Keegi meist ei soovi, et kalmistud oleksid räpased ja prügi iga nurga taga paistmas. Soovitame kalmistu küllastamisel kaasa võtta kott, kuhu prügi korjata ning see hiljem konteinerisse tühendada.

Paneme inimestele südamele, et kalmistud on pühakohad, kus soovime hoida puhtust ja korda ning palume seda teha ka kalmistu küllastajatel.

Konteinerite asukohad on märgitud kaardil. Mujale palume prügi mitte ladestada.

Triin Toom

Tasuta kohustuslikud eesti keele kursused Ukraina sõjapõgenikele

Algus OÜ korraldab eesti keele õpet ajutise kaitse saanud Ukraina sõjapõgenikele Lääne- ja Ida-Virumaal.

Keelekursused toimuvad mahus 100 akadeemilist tundi ja toimuvad kas veebiõppena või kontak-

tõppena Narvas, Sillamäel, Jõhvis, Kohtla-Järvel, Aseris, Kundas, Rakveres ning veebikeskkonnas.

Õppes osalemiseks on vaja valida endale sobiv grupp ning registreeruda iseseisvalt veebikeskkonnas www.settleinestonia.ee.

EESTI KEELE A1-TASEMEL ÕPE

AJUTISE KAITSE SAAJATELE

NARVA
SILLAMÄE
JÕHVI
KOHTLA-JÄRVE
ASERI
KUNDA
RAKVERE

ONLINE

Tasuta kursused Eestis ajutise kaitse saanud Ukraina sõjapõgenikele

Registreeru iseseisvalt veebikeskkonnas www.settleinestonia.ee

Küsimuste korral võta ühendust:

+372 53 778 873

koolitused@alguskeskus.ee

VIRU-NIGULA VALLA MUUSIKAKOOLI
SISSEASTUMISKATSED 2022

TOIMUVAD 29.08 JA 30.08 KL 17.00-18.00
MUUSIKAKOOLI MÕLEMAS MAJAS

24. ASERI SAVIJOOKS

ASERI STAADIONIL 9.09.2022

16:00 REGISTREERIMINE JA
NUMBRITE VÄLJASTAMINE	18:20 2,5 KM NOORTEJOOKS
6 KM KÕND
17:55 AJAVÖTUTA 150 M TILLUJOOKS	18:30 6 KM PÕHIJOOKS
18:00 200 M MINIJOOKS	19:20 AUTASUSTAMINE
18:10 600 M LASTEJOOKS	

**IGALE OSALEJALE
SARJA ETAPI MEDAL!**

**JUHEND JA REGISTREERIMINE
WWW.JOOKSUSARI.EE**

18. september 2022
EELK Viru-Nigula kirikus
kell 15.00

mälestusjumalateenistus

Meenutame kirikuõpetajat
Jaan Jaanit
(28.05.1951 - 20.08.2021)

jumalateenistusele järgneb
koosviibimine
Viru-Nigula koduloomuuseumis

Korraldajad:
Viru-Nigula kogudus ja
Viru-Nigula koduloomuuseum

Info ja registreerimine:
tel. 5236 420 või
tammoja.viktoria@gmail.com

VIRU-NIGULA
VALD

MUINASTULEDE ÖÖL
27. augustil 2022 kell 20.30
süütame lõkke Kunda rannas-
oleme osa tuledekettist ümber Läänemere!

* Esineb
DUO MÄND/KRÜSBAN
HOIAME MERD, MIS MEID ÜHENDAB!

21. august 2022 kell 18.00 Mahus
**TAASISESIVUMISPÄEVA
TÄHISTAMINE**

Kavas:

- * H.Elstroki mälestuspingi paigaldamine
- * Sõnavõttud ja esitus H.Elstroki elust
- * Noorteansambel UURIKAD kontsert isamaalistest lauludest

Helmut Elstroki maalide ja kirjanduslike väljannete näitus

Osalemine tasuta

Korraldajad: Viru-Nigula Hariduse Selts ja Mahu Külaselts

Toetajad: VIRU-NIGULA VALD, LEADER, EESTI KULTUURKAPITAL

20.08 15:00
ASERI RAHVAMAJA
PILET 5 EURO

**Taasiseseisvumispäeva
kontsert**

Nele-Liis Vaiksoo ja Olav Ehala

Head taasiseseisvumispäeva!

27.08. 19.00
ASERI RAHVAMAJA TAGA

**MUINASTULEDE
ÖÖ**

ANSAMBLITEGA
"TUNNETE TUUL" (ASERI)
JA AKADEMIKUD
(JÄRVA VALD)

Ühe kaunima suvise traditsiooniga saab ühineda Igaüks, kes soovib mõõduvale suvele meelde jääva punkti panna!

Üritus on tasuta.

**KORSTNAPÜHKIJA
TEENUS**

Info tel +372 5560 4046
Ahhjukoda OÜ

+372 5560 4046
ПО ТЕЛЕФОНУ
ИНФОРМАЦИОННО-СЛУЖБА
ОБСЛУЖИВАНИЯ

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid

Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.

info@metsakeskus.ee
Tel: 5611 1900

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

Väljavahi tee 5, Tõrremäe (Põhjakeskuse kõrval)

Sõiduauto AVATUD **25.-** IGA PÄEV k.a. PÜHAD **35.-**

5358 9999

**TERVITAME UUSI
VALLAKODANIKKE!**

Juuni sünnid:
02.06 LUNA BRIELLA KARM
21.06 RONJA VASILJUK

Juuli sünnid:
15.07 TRISTAN ADLI
22.07 AMANDA MARIA LUIK

Palju õnne vanematele ja kasvamise jaksu lapsele!

PALJU ÕNNE!

Juuli sünnipäevad:

90

HARRI LAUGAS
MAIMO-MALRVALDE LINDLO

85

ANNA YUDINA
AIMI KRÕŠTALJOVA
ZINAIDA PEENEMAA
ENDLA MURÕGINA

80

VELLO KAASIK

75

VLADIMIR AIT
RUDOLF VOITK
ANTONINA TRIFONENKO
HELGI MALM
EHTEL VEHMAN
MEELI KÄPA
SIRJE TAMBI
ENE-REGINA MENNIK
OLGA LINDER

70

EDA LEPIK
MERLE TALVOJA
SIRLI KIIS
VIIVI LEIBUR
ALEKSANDR KLEMMER

Augusti sünnipäevad:

90

KALJU KOTKAMETS
UNO RUUMETS

85

VIKTOR LOOMETS
LUDMILLA ŠITIKOVA

80

KIRA TAMMJÄRV
HELMİ KARTON
ALIISE AASMÄE
ELVI REHE
MAE MERISALU
EINO PIIRMAA

75

MIHHAİL KALAŠNIKOV
MILVI KÕRVEK
FJODOR SAVIN

70

LIIA TÜRKEL
VALENTINA KALININA
ZOJA VIIL
KAISA UUKAREDA
LJUBOV KUZNETSOVA
TIIT KALDMA